Fișe de bune practici

Studiile de caz sunt grupate în trei categorii ale proiectului:

- utilizare etică și sustenabilă: recomandări privind folosirea responsabilă și sustenabilă a AI în inițiative antreprenoriale;
- exemple și studii de caz: exemple reale de inițiative de succes bazate pe AI, cu lecții învățate și bune practici;
- sfaturi pentru rezolvarea problemelor: recomandări pentru depășirea dificultăților obișnuite în dezvoltarea și gestionarea afacerilor bazate pe AI, încurajând inovarea și adaptabilitatea.

Fiecare fișă prezintă strategii eficiente pentru implementarea responsabilă și sustenabilă a proiectelor AI, promovând antreprenoriatul etic și impactul social prin aplicații reale ale AI.

În cadrul fiecărei categorii, fișele partenerilor contributori sunt prezentate pe rând.

Colectate de partenerii proiectului

Document pregătit de t2i

Vers. 02 (10/09/2026)

Notă: Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă în mod necesar poziția Uniunii Europene sau a Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea finanțatoare nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

CATEGORIA 1

Utilizare etică și sustenabilă

Recomandări privind folosirea responsabilă și sustenabilă a AI în inițiative antreprenoriale.

dotLumen (.lumen) — Asociația Edutex · România

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	1
Organizația parteneră	Asociația Edutex
Data cercetării	29/05/2026
Țara de origine	România
Site / Sursă principală	https://www.dotlumen.com
Sursă secundară (cercetare documentară)	Articole relevante din EU-Startups, Forbes România și arhivele Horizon Europe privind inovarea socială.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Utilizare etică și sustenabilă

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Etica datelor și confidențialitate	dotLumen folosește algoritmi avansați de viziune computerizată și AI spațială pentru a cartografia mediul în timp real. Pentru a respecta GDPR și standardele etice, toate datele vizuale despre mediu captate de senzorii dispozitivului sunt prelucrate exclusiv local, pe dispozitiv. Nu sunt stocate și nici transmise către servere externe fluxuri video sau informații care ar putea identifica trecătorii, ceea ce reduce riscurile pentru confidențialitate și de scurgere a datelor. Algoritmii sunt antrenați pe date spațiale foarte diverse pentru a elimina prejudecățile sistematice în recunoașterea obiectelor și obstacolelor.
Sustenabilitatea mediului	dotLumen pune în practică principiile AI verzi prin optimizarea algoritmilor de viziune computerizată pentru a funcționa eficient pe echipamente de procesare locală cu consum foarte redus. Astfel, limitează consumul de energie și amprenta de carbon ridicată asociate de obicei cu prelucrarea intensă și continuă a datelor în cloud.
Valoarea socială oferită	La nivel mondial există peste 40 de milioane de persoane nevăzătoare, însă numai o mică parte pot avea acces la un câine-ghid sau și-l pot permite. dotLumen susține participarea activă la viața comunității și incluziunea socială printr-o alternativă tehnologică accesibilă și scalabilă. Le oferă utilizatorilor cu deficiențe de vedere mai multă autonomie în deplasare, ajutându-i să navigheze mai sigur în spațiul urban, să aibă acces la locuri publice și să participe la activități educaționale sau profesionale.
Contribuția la ODD (Obiective de dezvoltare durabilă)	**ODD 3 (Sănătate și bunăstare):** creșterea siguranței și a bunăstării psihologice a persoanelor cu dizabilități. **ODD 10 (Reducerea inegalităților):** promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de dizabilitate.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
	ODD 11 (Orașe și comunități durabile): îmbunătățirea accesului populațiilor vulnerabile la transport și spații urbane sigure, accesibile și sustenabile.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	dotLumen este un reper pentru «AI în beneficiul societății». Preia arhitectura avansată a conducerii autonome și o transpune cu succes într-un dispozitiv purtabil, etic și centrat pe om. Arată că antreprenoriatul de înaltă tehnologie poate fi profitabil și poate atrage investiții, păstrând totodată demnitatea umană și accesibilitatea în centrul misiunii sale.
Provocări identificate	**Tehnice:** integrarea cartografierii și procesării spațiale rapide bazate pe AI într-un dispozitiv ușor, fără supraîncălzire sau descărcarea rapidă a bateriei. **De reglementare:** parcurgerea procedurilor complexe de certificare a siguranței pentru tehnologiile asistive și dispozitivele apropiate de domeniul medical în UE.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Cadrul de bază al AI spațiale și al procesării locale poate fi adaptat cu ușurință pentru alte tehnologii asistive, echipamente de protecție industrială sau contexte regionale în care se urmărește îmbunătățirea accesibilității urbane pentru grupurile vulnerabile.

Surse

- Listarea în directorul EU-Startups: https://www.eu-startups.com/directory/dotlumen/
- Blogul .lumen – turneu național: https://www.dotlumen.com/post/lumen-tours-romania-with-a-nationwide-roadshow
- Vestbee – finanțare de 11 milioane de euro: https://www.vestbee.com/insights/articles/dot-lumen-secures-11-m
- EIT – premiul pentru accesibilitate CES 2026: https://www.eit.europa.eu/news-events/news/romanian-deep-tech-startup-lumen-wins-accessibility-award-ces-2026

AI4Belgia — BRGD · Belgia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	2
Organizația parteneră	BRGD
Data cercetării	17/06/2026
Țara de origine	Belgia
Site / Sursă principală	https://bosa.belgium.be/fr/AI4Belgium#anchor-3
Sursă secundară (cercetare documentară)	https://regulations.ai/regulations/belgium-2019-3-ai4belgium

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Utilizare etică și sustenabilă

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Etica datelor și confidențialitate	AI4Belgium este o coaliție națională creată pentru a promova dezvoltarea și utilizarea responsabilă a AI în Belgia. Inițiativa se aliniază direct la Regulamentul UE privind AI, la GDPR și la orientările etice prin intermediul instrumentului ALTAI elaborat de Comisia Europeană. Susține îmbunătățirea disponibilității datelor conform principiilor FAIR, alături de schimbul securizat de date și de normele de protecție a consumatorilor.
Sustenabilitatea mediului	AI4Belgium evaluează caracterul de încredere al unui instrument AI cu ajutorul evaluării bazate pe ALTAI și al rapoartelor de transparență. Evaluarea ALTAI acordă o mare importanță bunăstării sociale și de mediu, transparenței și drepturilor fundamentale. Coaliția nu poate aplica sancțiuni administrative și, prin urmare, funcționează în paralel cu cadrul juridic belgian, inclusiv GDPR și reglementările sectoriale.
Valoarea socială oferită	Prin respectarea Regulamentului privind AI, a GDPR și a ALTAI, AI4Belgium urmărește ca inovarea adusă de AI să includă pe toată lumea, fără prejudecăți sau discriminare, păstrând demnitatea umană și viața privată. Supravegherea umană rămâne esențială, iar AI4Belgium își propune să faciliteze accesul IMM-urilor și al instituțiilor publice la AI prin modele de bune practici, instrumente de evaluare și legături cu parteneri din cercetare.
Contribuția la ODD (Obiective de dezvoltare durabilă)	**Principale:** ODD 4 (Educație de calitate), ODD 8 (Muncă decentă și creștere economică), ODD 9 (Industrie, inovație și infrastructură). **Secundare:** ODD 10 (Reducerea inegalităților), ODD 11 (Orașe și comunități durabile), ODD 13 (Acțiune climatică).

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	AI4Belgium este o coaliție care ajută organizațiile să dezvolte și să utilizeze AI în mod responsabil, pornind de la cerințele reglementărilor UE (GDPR și Regulamentul privind AI). Prin instrumentul ALTAI, evenimente periodice, webinare și grupuri de lucru cu firme, universități și administrații publice, explică normele europene și sprijină organizațiile să înceapă să folosească AI responsabil și eficient. Strategia se bazează pe trei criterii: avantajul competitiv al companiilor belgiene, cazuri de utilizare cu valoare ridicată și îmbunătățirea calității vieții. Planul prevede 80 de milioane de euro anual pentru AI, vizând un total cumulat de un miliard până în 2030, pentru a rămâne competitivă față de alte țări europene, SUA și China.
Provocări identificate	**De reglementare:** în cadrul normelor UE, coaliția nu poate interveni direct în privința sancțiunilor și răspunderii, care țin de dreptul belgian și de căile administrative și judiciare obișnuite. **Etice:** accentul principal cade pe dezvoltarea AI industriale în Belgia, mai degrabă decât pe sustenabilitate și acțiune climatică; utilizarea etică și responsabilă trebuie să echilibreze această orientare.
Posibilitatea de adaptare	Strategia poate fi aplicată în alte regiuni și țări, deoarece procesul se întemeiază pe reglementările UE pe care toate statele membre trebuie să le respecte.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Surse

- Instrumentul AI4Belgium de evaluare a AI (ALTAI): https://altai.ai4belgium.be
- Digital Wallonia – carta pentru AI responsabilă (29/08/2025): https://www.digitalwallonia.be/fr/publications/AI-responsable-services-publics-belgique/
- SPF BOSA – centrul de expertiză în AI: https://bosa.belgium.be/fr/services/centre-dexpertise-en-intelligence-artificielle
- PDF oficial – Strategia AI 4 Belgium, versiunea în engleză (19/04/2019): https://www.politico.eu/wp-content/uploads/2019/03/AI_4_Belgium_Strategy_EN.pdf

INNOFEIT EDIH — INNOVA LAB Bitola · Macedonia de Nord

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	3
Organizația parteneră	Centrul pentru Inițiative Educaționale și de Dezvoltare INNOVA LAB Bitola
Data cercetării	28/06/2026
Țara de origine	Macedonia de Nord
Site / Sursă principală	https://innofeit-edih.mk/
Sursă secundară (cercetare documentară)	Centrele europene de inovare digitală — INNOFEIT EDIH.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Utilizare etică și sustenabilă

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Etica datelor și confidențialitate	INNOFEIT EDIH promovează adoptarea responsabilă a AI și a tehnologiilor digitale, sprijinind organizațiile să implementeze soluții AI de încredere, centrate pe om. Prin serviciul gratuit «Testează înainte de a investi», consultanță de specialitate și acces la facilități de testare, centrul permite IMM-urilor și organizațiilor publice să valideze fără costuri soluțiile digitale și AI înainte de a investi, astfel încât să AI decizii informate și cu riscuri mai mici.
Sustenabilitatea mediului	Sustenabilitatea mediului este o componentă centrală a activității centrului. Acesta sprijină soluții digitale și bazate pe AI pentru producție inteligentă, agricultură inteligentă, eficiență energetică și optimizarea resurselor. Astfel, ajută organizațiile să reducă deșeurile, să își îmbunătățească eficiența operațională și să accelereze tranziția verde și digitală.
Valoarea socială oferită	INNOFEIT EDIH consolidează ecosistemul inovării digitale din Macedonia de Nord prin sprijinirea IMM-urilor, instituțiilor publice, cercetătorilor, antreprenorilor și start-upurilor. Prin formare, mentorat, colaborare în rețea și transfer tehnologic, dezvoltă competențele digitale, încurajează inovarea și extinde accesul la AI avansată, contribuind la o dezvoltare economică incluzivă și la o colaborare mai strânsă între mediul academic, industrie și sectorul public.
Contribuția la ODD (Obiective de dezvoltare durabilă)	ODD 8 (Muncă decentă și creștere economică), ODD 9 (Industrie, inovație și infrastructură), ODD 11 (Orașe și comunități durabile) și ODD 12 (Consum și producție responsabile), prin sprijinirea inovării sustenabile, a transformării digitale și a adoptării responsabile a tehnologiilor avansate.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	INNOFEIT EDIH arată cum pot AI și inovarea digitală să susțină creșterea economică sustenabilă, progresul tehnologic și transformarea digitală responsabilă. Combinând serviciile de adoptare a AI, sprijinul experților, dezvoltarea competențelor digitale și colaborarea dintre mediul academic, industrie și sectorul public, centrul oferă un model practic de accelerare a inovării, promovând în același timp sustenabilitatea, competitivitatea și adoptarea responsabilă a tehnologiei.
Provocări identificate	**Tehnice:** sprijinirea organizațiilor aflate la niveluri diferite de maturitate digitală și integrarea eficientă a AI în procesele existente. **De reglementare:** sprijinirea firmelor și instituțiilor publice pentru alinierea soluțiilor AI la normele europene în evoluție, inclusiv protecția datelor, securitatea cibernetică și Regulamentul privind AI. **Organizaționale:** încurajarea IMM-urilor și instituțiilor publice să adopte soluții digitale inovatoare, în pofida resurselor limitate, a lacunelor de competențe și a rezistenței la schimbare.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Modelul INNOFEIT EDIH poate fi reprodus în țări și regiuni care doresc să accelereze adoptarea AI. Abordarea integrată — testarea tehnologiilor, mentoratul oferit de experți, dezvoltarea competențelor digitale și sprijinul pentru inovare — oferă un cadru adaptabil pentru IMM-uri, instituții publice, organizații de cercetare și ecosisteme regionale de inovare.

Surse

- INNOFEIT EDIH: https://innofeit-edih.mk/
- Catalogul centrelor europene de inovare digitală: https://european-digital-innovation-hubs.ec.europa.eu/edih-catalogue/innofeit-edih

Hugo.lv — Visas Iespējas · Letonia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	4
Organizația parteneră	Visas Iespējas
Data cercetării	19/06/2026
Țara de origine	Letonia
Site / Sursă principală	https://hugo.lv/en
Sursă secundară (cercetare documentară)	Fondurile UE — «Hugo.lv, lider european în tehnologiile lingvistice».

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Utilizare etică și sustenabilă

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Etica datelor și confidențialitate	Hugo.lv este administrat de Centrul pentru Sisteme Informatice Culturale, o instituție a administrației centrale; informarea sa privind confidențialitatea arată că măsuri tehnice și organizatorice protejează datele personale conform RGPD. Platforma folosește autentificarea Latvija.lv pentru utilizatorii conectați și limitează accesul la spațiile personale de lucru. Perioadele de păstrare sunt clar stabilite: textul tradus este șters la închiderea interfeței; documentele încărcate, după descărcare sau automat în cel mult cinci zile; transcrierile rezultate din recunoașterea vorbirii, după cinci zile. Pentru resursele lingvistice oferite platformei, utilizatorii aleg statutul («Deschis» sau «Limitat»), iar administratorul poate anonimiza datele personale. Datele statistice din cookie-uri sunt stocate numai pe servere administrate în Letonia. Platforma nu publică o fișă completă a modelului sau un raport de audit al prejudecăților algoritmice, dar urmează o abordare solidă de protecție a vieții private încă din faza de proiectare, specifică sectorului public.
Sustenabilitatea mediului	Contribuția sa la sustenabilitate este în principal sistemică și indirectă: Hugo.lv reprezintă o infrastructură AI națională comună pentru administrația publică, în locul mai multor instrumente achiziționate separat de fiecare instituție. Prin API-uri și o platformă comună, instituțiile centrale și locale reutilizează aceleași servicii de traducere, recunoaștere și sinteză vocală, limbaj simplificat și asistenți virtuali, susținând serviciile publice digitale ca opțiune implicită și reducând dificultățile administrative.
Valoarea socială oferită	Hugo.lv promovează incluziunea socială, făcând informațiile și serviciile electronice ale administrației letone mai accesibile. Disponibilă gratuit tuturor locuitorilor, platforma oferă traducere automată, recunoaștere și sinteză vocală, un instrument de simplificare a limbajului, un instrument de corectare a ortografiei latgaliene și asistenți virtuali. A fost adaptată nevoilor persoanelor cu deficiențe de vedere și dislexie. Pentru tineri și antreprenorii aflați la început de drum, lecția care poate fi preluată este că AI poate constitui o infrastructură digitală publică ce reduce barierele de acces, nu doar un instrument comercial de productivitate.
Contribuția la ODD (Obiective de dezvoltare durabilă)	**Principale:** ODD 10 (Reducerea inegalităților), ODD 16 (Pace, justiție și instituții eficiente), ODD 9 (Industrie, inovație și infrastructură). **Secundare:** ODD 4 (Educație de calitate), ODD 11 (Orașe și comunități durabile).

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Hugo.lv aplică AI unei nevoi clare de interes public: informațiile și serviciile electronice ale administrației devin mai accesibile, multilingve și ușor de folosit. Platforma reunește traducerea automată, recunoașterea și sinteza vocală, sprijinul pentru limbaj simplificat, instrumentele pentru ortografia latgaliană și asistenții virtuali. Valoarea sa etică ține de modelul de guvernanță — administrare publică, utilizare gratuită, autentificare prin Latvija.lv și reguli publicate privind confidențialitatea și păstrarea datelor — important deoarece datele din sectorul public pot fi sensibile. Sprijină și incluziunea digitală a limbilor cu mai puține resurse, iar recunoașterea prin premiul WSIS Champion îi confirmă vizibilitatea internațională ca exemplu de TIC pentru incluziune digitală și diversitate lingvistică.

Aspect	Sinteză
Provocări identificate	**Tehnice:** menținerea calității traducerii și a serviciilor vocale pentru letonă, latgaliană și terminologia de specialitate necesită actualizări continue ale datelor și modelelor; limbile mai mici dispun de mai puține resurse. **Etice și privind confidențialitatea:** prelucrarea unor texte, documente și înregistrări audio potențial sensibile cere reguli stricte de păstrare, controlul accesului și anonimizare. **De reglementare și transparență:** există informații solide despre confidențialitate, dar lipsesc fișele detaliate ale modelelor, raportarea amprentei de carbon și rezultatele testelor privind prejudecățile algoritmice. **Operaționale:** instrumentele AI din sectorul public necesită întreținere, finanțare, audituri de securitate și actualizări pe termen lung.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Modelul poate fi adaptat de alte țări, mai ales de cele cu limbi mai mici sau cu resurse reduse, servicii publice multilingve ori obiective ambițioase de guvernare digitală. Elemente transferabile: o platformă AI de interes public, reguli clare de păstrare a datelor, acces prin API pentru instituții, servicii reutilizabile de traducere și voce, instrumente de accesibilitate și control public asupra datelor sensibile. În cadrul YAIE, poate inspira organizațiile de tineret și tinerii antreprenori să creeze servicii AI eficiente, de încredere, accesibile și utile social.

Surse

- Hugo.lv: https://hugo.lv/en
- Fondurile UE — lider european în tehnologiile lingvistice: https://www.esfondi.lv/en/implemented-projects/inspirational-stories/hugo-lv-eiropas-valodu-tehnologiju-lideris

Teti AI — t2i · Italia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	5
Organizația parteneră	t2i
Data cercetării	25/06/2026
Țara de origine	Italia
Site / Sursă principală	https://teti.ai/chat
Sursă secundară (cercetare documentară)	AgenSalute — «Se lansează Teti, AI centrată pe om și alternativă la marile companii tehnologice…» (23/06/2026).

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Utilizare etică și sustenabilă

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Etica datelor și confidențialitate	Arhitectură fără acumulare de date. Sistemul nu include un depozit de date care să fie alimentat și nu acumulează date personale pentru îmbunătățirea produsului. Principiul de bază declarat este: «ceea ce scrie utilizatorul rămâne acolo unde a fost scris».

Domeniu de interes	Informații din sursa principală și cercetarea documentară
Sustenabilitatea mediului	Teti adoptă o arhitectură care pune confidențialitatea pe primul loc și reduce la minimum datele colectate. Spre deosebire de serviciile al căror model de afaceri depinde de analizarea conversațiilor utilizatorilor, Teti nu își antrenează modelele pe conversațiile lor, nu le urmărește comportamentul și nu revinde date. Conversațiile sunt păstrate doar pentru memorie contextuală și continuitate, pe perioade limitate, și pot fi șterse complet la cererea utilizatorului. Cunoștințele asistentului provin din modelul lingvistic preantrenat care stă la baza sa, nu din conversațiile stocate; ștergerea datelor nu afectează, prin urmare, calitatea sau actualitatea răspunsurilor.
Valoarea socială oferită	O abordare centrată pe om, ca alternativă la modelele care ridică semne de întrebare. Inițiativa se definește drept «centrată pe om» și se distanțează de modelele AI îngrijorătoare, abordând efectele cognitive ale AI printr-o alternativă la marile companii tehnologice, sub deviza: «Gândește liber. AI care lucrează cu tine, nu asupra ta».
Contribuția la ODD (Obiective de dezvoltare durabilă)	**ODD 9 (Industrie, inovație și infrastructură):** susține AI verde printr-o arhitectură «fără stocare», care elimină centrele de date cu consum mare de energie. **ODD 12 (Consum și producție responsabile):** promovează gestionarea responsabilă a datelor, refuzând să acumuleze, să stocheze sau să comercializeze datele introduse de utilizatori. **ODD 8 (Muncă decentă și creștere economică):** încurajează creșterea etică printr-o abordare centrată pe om și aliniată la Regulamentul privind AI.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Teti AI demonstrează că inovarea este posibilă fără păstrarea datelor. Printr-un sistem care nu acumulează date personale și aplică strict principiul «ceea ce scrie utilizatorul rămâne acolo unde a fost scris», elimină de la sursă riscurile pentru viața privată a utilizatorilor.
Provocări identificate	**Tehnice:** furnizarea unui sistem eficient fără a construi un depozit de date care trebuie alimentat. **Etice:** îmbunătățirea produsului fără acumularea sau utilizarea datelor personale, renunțând la practica obișnuită de a folosi datele introduse de utilizatori pentru optimizare.
Posibilitatea de adaptare	Foarte ridicată. Separarea furnizării serviciului de păstrarea datelor și utilizarea instrumentelor automate de evaluare a riscurilor se pot aplica ușor în orice sector care gestionează informații sensibile, inclusiv tehnologia juridică, sănătatea, finanțele și administrația publică din întreaga lume.

Surse

- Teti AI: https://teti.ai/chat
- AgenSalute (23/06/2026): https://agensalute.it/2026/06/23/nasce-teti-ai-anti-big-tech-e-human-centric-che-si-contrappone-ai-modelli-di-intelligenza-artificiale-che-piu-preoccupano/

Cofinanțat de Uniunea Europeană

CATEGORIA 2

Exemple și studii de caz

Exemple reale de inițiative de succes bazate pe AI, cu lecții învățate și bune practici.

DRUID AI — Asociația Edutex · România

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	1
Organizația parteneră	Asociația Edutex
Data cercetării	02/06/2026
Țara de origine	România
Site / Sursă principală	https://www.druidai.com
Sursă secundară (cercetare documentară)	EU-Startups («Start-upul românesc DRUID AI atrage 26 de milioane de euro pentru a accelera dezvoltarea platformei de AI agentică»).

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Exemple și studii de caz

Element	Analiză
Descriere	Companiile globale din sănătate, sectorul bancar și învățământul superior se confruntă cu dificultăți majore când încearcă să extindă serviciile de asistență pentru clienți și angajați. Modelele tradiționale de relații cu clienții și chatboții simpli, bazați pe reguli, sunt ineficienți și nu reușesc să rezolve probleme complexe ale utilizatorilor, care presupun mai multe etape.
Provocare	Companiile au nevoie de un sistem conversațional AI foarte inteligent și sigur, capabil să înțeleagă intențiile umane complexe, să se conecteze direct la bazele de date existente ale organizației și să acționeze autonom pentru a rezolva solicitările utilizatorilor fără intervenție umană.
Soluția oferită	DRUID AI a dezvoltat o platformă completă de orchestrare a «AI agentice». Folosind prelucrarea avansată a limbajului natural și modele lingvistice mari, agenții săi AI nu se limitează la conversație, ci execută autonom procese de afaceri. În sănătate, AI gestionează solicitările pacienților cu o acuratețe de 96%; în învățământul superior, oferă sprijin permanent pentru înscrierea studenților. DRUID AI a obținut recent o finanțare de 31 de milioane de dolari în runda Series C pentru extinderea soluției la nivel global.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	DRUID AI este un exemplu important al trecerii de la AI conversațională la «AI agentică», în care tehnologia rezolvă activ probleme, nu doar furnizează informații. Demonstrează viabilitatea economică și extinderea reușită a unui start-up regional până la statutul de partener al companiilor globale.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Aspect	Sinteză
Provocări identificate	**Tehnice:** integrarea profundă cu sisteme informatice vechi, foarte securizate, ale organizațiilor (precum dosarele medicale electronice ale spitalelor sau sistemele bancare de bază), fără a compromite securitatea datelor. **Acuratețe:** eliminarea «halucinațiilor» AI pentru a asigura răspunsuri corecte și controlate în domenii critice precum sănătatea și finanțele.
Posibilitatea de adaptare	Arhitectura de bază a AI agentice poate fi transferată practic în orice sector care presupune prelucrarea unor volume mari de date, interacțiuni cu clienții sau sprijin intern pentru resurse umane și IT.

Surse

- Comunicatul companiei – 31 de milioane de dolari în runda Series C: https://www.druidai.com/news/druid-ai-raises-31-million-series-c
- AIN – relatare despre runda Series C: https://en.ain.ua/2025/09/18/druid-ai-raises-31m/
- EU-Startups – contextul rundei Series B: https://www.eu-startups.com/2023/09/bucharest-based-druid-bags-e22-4-million-series-b-to-boost-productivity-through-generative-ai/

Mindoo.ai — BRGD · Belgia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	2
Organizația parteneră	BRGD
Data cercetării	17/06/2026
Țara de origine	Belgia
Site / Sursă principală	https://mindoo.ai
Sursă secundară (cercetare documentară)	Articol și alte materiale de pe site-ul oficial; postare LinkedIn.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Exemple și studii de caz

Element	Analiză
Descriere	De câțiva ani, tot mai multe centre medicale și spitale trebuie să facă față unui volum mare de lucru cu mai puțin personal. Unitățile se aglomerează din diverse motive și nu au suficienți oameni pentru îngrijirea pacienților, în condițiile unui flux de lucru încărcat și ale unei birocrații considerabile.
Provocare	Centrele medicale au nevoie de un instrument AI cu asistenți sau agenți conectați cu spitalele și medicii, pentru a gestiona mai ușor fluxul de pacienți prin chestionare preliminare, controale ulterioare și programări.
Soluția oferită	Mindoo.ai este o aplicație cu mai mulți agenți AI care preiau sarcinile medicale repetitive: chestionarul preliminar confirmat de un specialist, rezumatele simptomelor asemănătoare celor întocmite de un asistent, monitorizarea recuperării și verificările după consultație, precum și programările. Astfel, activitatea devine mai ușoară: pacienții descriu

Element	Analiză
	problemele din timp și pot primi îngrijire mai repede, iar medicii și asistenții se pot concentra asupra tratamentului, fiind degrevați de acte și de sarcinile de recepție. Aplicația nu urmărește înlocuirea personalului medical; KCE, un centru medical belgian, folosește instrumentul pentru a acorda mai multă atenție îngrijirii pacienților. Mindoo.ai a atras 5 milioane de euro în decembrie 2025 pentru a accelera implementarea în Europa, iar spitalele raportează un proces de preluare a pacienților mai rapid și mai complet.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Mindoo.ai îi ajută pe pacienți și pe profesioniștii din sănătate, preluând sarcinile repetitive și reducând timpul necesar pentru evaluarea unui pacient: chestionarul preliminar și rezumatul sunt deja pregătite. AI a fost testată la spitalul AZ Sint-Lucas din Gent, Belgia, și a primit aprecieri favorabile. Se așteaptă ca funcțiile noi să ușureze și mai mult munca personalului. Pe site-ul creatorilor se poate programa o demonstrație.
Provocări identificate	**Tehnice:** aplicația urmărește să își extindă sprijinul către diagnosticare.
Posibilitatea de adaptare	Aplicația este deja disponibilă în 57 de limbi, astfel că poate fi adaptată cu ușurință în țările în care acestea sunt vorbite.

Surse

- Le Spécialiste – Mindoo sprijină triajul la AZ Sint-Lucas (25/10/2025): https://www.lespecialiste.be/fr/actualites/e-health/l-rsquo-assistant-AI-laquo-mindoo-raquo-soutient-la-triage-aux-urgences-de-l-rsquo-az-sint-lucas-a-gand.html
- Agenția de știri Belga (24/10/2025): https://www.belganewsagency.eu/ai-assistant-mindoo-streamlines-triage-at-ghents-az-sint-lucas-hospital
- Mindoo – finanțare de 5 milioane de euro (16/12/2025): https://mindoo.ai/news/mindoo-raises-eu5m-to-build-ai-agents-that-handle-intake-patient-access-and-follow-up-for-healthcare-teams
- Postare LinkedIn (16/06/2026): https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7472395744252100608/

Pixyle.ai — INNOVA LAB Bitola · Macedonia de Nord

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	3
Organizația parteneră	Centrul pentru Inițiative Educaționale și de Dezvoltare INNOVA LAB Bitola
Data cercetării	28/06/2026
Țara de origine	Macedonia de Nord
Site / Sursă principală	https://www.pixyle.ai/
Sursă secundară (cercetare documentară)	BERD — «Pixyle deschide viitorul modei» (30/08/2023); Forbes — «Cum îi ajută Pixyle AI pe cumpărători să găsească exact ceea ce caută» (08/12/2022).

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Exemple și studii de caz

Element	Analiză
Descriere	Comerțul electronic în domeniul modei întâmpină dificultăți importante în a-i ajuta pe clienți să găsească rapid produse potrivite preferințelor lor vizuale. Căutarea tradițională după text nu identifică întotdeauna hainele și accesoriile asemănătoare vizual, ceea ce reduce precizia rezultatelor și sporește nemulțumirea clienților. Comercianții petrec mult timp etichetând și clasificând manual cataloage mari, iar căutările inexacte scad rata de conversie și cresc numărul retururilor.
Provocare	Rezolvarea acestor dificultăți necesită o AI capabilă să înțeleagă și să analizeze trăsăturile vizuale ale articolelor de modă. Viziunea computerizată, învățarea automată și căutarea vizuală permit recunoașterea automată a caracteristicilor hainelor, identificarea articolelor asemănătoare, generarea de etichete corecte și recomandări personalizate pentru o căutare mai rapidă și intuitivă.
Soluția oferită	Pixyle.ai a dezvoltat o platformă de comerț vizual bazată pe AI, care îi ajută pe comercianții de modă să îmbunătățească descoperirea produselor și relația cu clienții. Folosind viziunea computerizată și învățarea automată, analizează automat imaginile, recunoaște caracteristici precum culoarea, modelul, forma și stilul și generează etichete precise. Oferă căutare vizuală, recomandări personalizate și clasificare automată, astfel încât clienții să găsească repede articole asemănătoare. Reducând munca manuală și îmbunătățind precizia, face cumpărăturile mai plăcute, crește rata de conversie și ajută la gestionarea cataloagelor mari. În prezent, Pixyle.ai colaborează cu mărci internaționale de modă, demonstrând căutarea vizuală bazată pe AI poate fi extinsă și are valoare comercială.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Pixyle.ai arată cum poate AI să răspundă unor probleme reale din industria modei prin inovare practică și scalabilă. Combinând viziunea computerizată cu învățarea automată, îmbunătățește găsirea produselor, automatizează etichetarea și face experiența online mai bună pentru comercianți și consumatori. Implementarea reușită la nivel internațional arată că soluțiile AI pot crește eficiența afacerilor și pot aduce valoare clienților, fiind un exemplu solid de antreprenoriat inovator în AI.
Provocări identificate	**Tehnice:** asigurarea unei precizii ridicate în recunoașterea produselor de modă din mărci, stiluri, culori și imagini de calitate diferită, menținând o procesare rapidă a cataloagelor mari. **Etice:** reducerea posibilelor prejudecăți ale sistemelor de recunoaștere vizuală și recomandare, prin îmbunătățirea continuă a modelelor pe seturi de date diverse. **De afaceri:** extinderea la comercianți cu sisteme de gestiune a produselor, structuri de catalog și platforme de comerț electronic diferite.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Căutarea vizuală și recunoașterea produselor oferite de Pixyle.ai pot fi adoptate ușor de comercianți de modă de diferite dimensiuni, pe piețe internaționale. Aceeași abordare bazată pe viziune computerizată și învățare automată poate fi adaptată altor sectoare comerciale — mobilier,

Aspect	Sinteză
	cosmetice, decorațiuni interioare și bunuri de consum — în care descoperirea vizuală a produselor și clasificarea corectă sunt esențiale.

Surse

- Pixyle.ai: https://www.pixyle.ai/
- EBRD (30/08/2023): https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2023/pixyle-unlocks-the-future-of-fashion.html
- Forbes (08/12/2022): https://www.forbes.com/sites/davidprosser/2022/12/08/how-pixyle-ai-is-helping-shoppers-find-exactly-what-they-want/

Nākotnes darbs / Munca viitorului — Visas Iespējas · Letonia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	4
Organizația parteneră	Visas Iespējas
Data cercetării	19/06/2026
Țara de origine	Letonia
Site / Sursă principală	https://www.nakotnesdarbs.lv/
Sursă secundară (cercetare documentară)	Platforma pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital — «Instrumentul AI Future Work din Letonia»; Forumul Economic Mondial — «Un consilier bazat pe AI îi ajută pe elevii din Letonia să își găsească profesia dorită».

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Exemple și studii de caz

Element	Analiză
Descriere	Acest caz abordează o problemă concretă a orientării profesionale în Letonia: tinerii iau adesea decizii privind studiile și cariera fără o imagine clară asupra cererii reale de pe piața muncii, a salariilor, competențelor necesare sau oportunităților viitoare. Potrivit Forumului Economic Mondial, înainte de lansarea platformei numai 40% dintre elevii letoni se simțeau încrezători când luau decizii de carieră. Școlile și consilierii au nevoie de îndrumare personalizată, ușor de înțeles și bazată pe date actuale despre piața muncii, nu pe presupuneri depășite.
Provocare	Soluția îmbină AI, analiza pieței muncii și metodele de orientare profesională. Nākotnes darbs folosește un test de personalitate cu 60 de întrebări bazat pe modelul Holland/RIASEC, date reale despre piața muncii din Letonia, informații despre salarii și posturi vacante, clasificări ale ocupațiilor și competențelor precum ESCO și o analiză AI care compară interesele, abilitățile și preferințele utilizatorului privind mediul de lucru cu diverse profesii. Provocarea tehnică este transformarea anunțurilor de angajare și a datelor despre carieră, provenite din surse disparate, în recomandări de încredere și ușor de înțeles de tineri, păstrând instrumentul simplu pentru școli, părinți și consilieri.
Soluția oferită	Nākotnes darbs este un asistent online de orientare profesională bazat pe AI, dezvoltat în cadrul Acceleratorului Educațional Leton al Forumului

Element	Analiză
	Economic Mondial pentru a moderniza orientarea în școlile secundare. Elevii pot completa un test de personalitate sau pot explora profesiile singuri; platforma le sugerează apoi profesii potrivite și oferă informații despre cerere, salarii, competențe necesare, oportunități regionale și angajatori importanți. Acoperă peste 450 de profesii și 4.000 de angajatori activi, este gratuită pentru elevi și îi sprijină pe consilieri, profesori și părinți. Astfel, orientarea profesională trece de la informarea statică la sprijin personalizat în luarea deciziilor, bazat pe date.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Nākotnes darbs aplică AI unei nevoi sociale și educaționale clare: îi ajută pe tineri să își coreleze interesele cu oportunitățile reale de pe piața muncii. Combină o metodă recunoscută de evaluare a intereselor profesionale, date actuale despre piața letonă și recomandări personalizate, făcând orientarea mai accesibilă și mai bine fundamentată, fără a înlocui îndrumarea umană. Arată și cum poate fi proiectat responsabil un serviciu pentru tineri: elevii nu au nevoie de cont, utilizatorilor școlari anonimi nu li se colectează și nu li se stochează date personale, iar răspunsurile la test sunt prelucrate numai pentru calcularea codului Holland.
Provocări identificate	**Tehnice:** menținerea corectitudinii și actualității anunțurilor de angajare, salariilor și profilurilor profesionale; gruparea ocupațiilor și competențelor în schimbare în categorii inteligibile; explicarea recomandărilor AI. **Etice:** evitarea unor recomandări deterministe sau stereotipe, deoarece ele influențează alegerile tinerilor; explicarea faptului că instrumentul sprijină reflecția, fără a lua decizii finale. **Confidențialitate și protecția copiilor:** pentru elevii din învățământul secundar sunt necesare garanții solide privind datele minorilor și furnizorii externi. **Incluziune:** asigurarea accesibilității pentru persoane cu abilități digitale și proveniențe regionale diferite.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Modelul poate fi adaptat în alte regiuni prin combinarea datelor locale despre piața muncii, a conținutului în limba națională, a clasificării ESCO sau a alteia similare și a unei metode recunoscute de evaluare a intereselor profesionale. Este relevant pentru școli, universități, servicii de ocupare, organizații de tineret și întreprinderi sociale.

Surse

- Nākotnes darbs: https://www.nakotnesdarbs.lv/
- Platforma pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital: https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/latest/news/ai-tool-future-work-latvia-supporting-exploring-future-career-path
- Forumul Economic Mondial: https://www.weforum.org/videos/ai-powered-coach-latvia/

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Pixies — t2i · Italia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	5
Organizația parteneră	t2i
Data cercetării	25/06/2026
Țara de origine	Italia
Site / Sursă principală	https://www.pixiesurbanlab.com/
Sursă secundară (cercetare documentară)	InfraJournal — «Deșeuri abandonate? Pixies, robotul care curăță orașele inteligente, se ocupă de ele».

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Exemple și studii de caz

Element	Analiză
Descriere	Start-upul abordează problema deșeurilor abandonate în zonele urbane. Scopul este eficientizarea colectării acestora din perspectiva sustenabilității și economiei circulare, îmbunătățind calitatea vieții în orașe și în nodurile de transport.
Provocare	Rezolvarea problemei necesită integrarea tehnologiilor AI în roboți mobili autonomi, astfel încât aceștia să recunoască singuri diferitele categorii de deșeuri din zonă.
Soluția oferită	Pixies a dezvoltat un sistem cu o bancă inteligentă alimentată cu energie solară și roboți mobili autonomi. Roboții curăță zona și identifică și colectează separat deșeurile pentru reciclare. Sistemul poate funcționa continuu până la 16 ore pe zi, consumă puțină energie, iar roboții sunt imprimați 3D din plastic reciclat. Tehnologia a fost testată cinci luni la Aeroporti di Roma Innovation Hub (Fiumicino) și este folosită în prezent de mari grupuri de companii și municipalități italiene.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Pixies combină o bancă inteligentă alimentată cu energie solară și roboți autonomi pentru a combate abandonarea deșeurilor. Oferă un serviciu de curățare continuu, timp de 16 ore, cu consum redus de energie, folosește plastic reciclat imprimat 3D pentru echipamente și separă automat deșeurile pentru reciclare. Rezultă un model foarte eficient de sustenabilitate, testat în noduri de transport importante și în municipalități.
Provocări identificate	**Tehnice:** roboții mobili autonomi trebuie să poată identifica și colecta separat diferitele categorii de deșeuri din spațiul respectiv. **De reglementare:** gestionarea introducerii și funcționării roboților mobili autonomi în spații urbane publice și terminale de transport.
Posibilitatea de adaptare	Foarte ridicată. Combinarea mobilierului inteligent cu roboți mobili autonomi care sortează deșeurile se poate aplica ușor în orice sector sau

Aspect	Sinteză
	regiune cu trafic intens, inclusiv în campusuri universitare, sedii de companii, parcuri publice și noduri de transport.

Surse

- Pixies Urban Lab: https://www.pixiesurbanlab.com/
- InfraJournal: https://www.infrajournal.com/en/w/pixies-robot-recycling-waste-littering

CATEGORIA 3

Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Recomandări pentru depășirea dificultăților obișnuite în dezvoltarea și gestionarea afacerilor bazate pe AI, încurajând inovarea și adaptabilitatea.

Rayscape (fostă XVision) — Asociația Edutex · România

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	1
Organizația parteneră	Asociația Edutex
Data cercetării	03/06/2026
Țara de origine	România
Site / Sursă principală	https://rayscape.ai
Sursă secundară (cercetare documentară)	Raportul de finanțare Signalbase («Rayscape obține 2 milioane de dolari pentru a revoluționa diagnosticul radiologic asistat de AI»).

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Element	Analiză
Prezentarea problemei	Sistemul de sănătate la nivel mondial se confruntă cu un deficit grav de medici radiologi. Volumul investigațiilor imagistice (radiografii și tomografii computerizate) crește rapid, provocând epuizarea medicilor, timpi lungi de interpretare și un risc sporit de erori de diagnostic fatale pentru pacienți.
Tipul tehnologiei AI / Soluția oferită	Învățare profundă și viziune computerizată. Rayscape a dezvoltat un asistent digital bazat pe AI care se integrează direct în fluxul de lucru radiologic existent al unui spital. AI prelucrează și interpretează rapid imagini complexe (radiografii toracice și tomografii pulmonare), detectând și monitorizând automat anomalii precum nodulii pulmonari. Prioritizează investigațiile, semnalează cazurile urgente și oferă analize probabilistice ale bolilor, astfel încât radiologul să își poată dedica timpul limitat pacienților aflați în situațiile cele mai grave.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Rayscape arată cum poate fi aplicată AI într-un mediu medical în care deciziile au consecințe importante. Oferă un model pentru dezvoltarea unei AI care să fie un «copilot» al profesioniștilor, sporindu-le capacitățile fără a-i înlocui, și a obținut totodată finanțări de milioane de dolari pentru a se extinde pe piața din SUA.
Provocări identificate	**Tehnice și privind datele:** antrenarea modelelor de viziune computerizată pe seturi de date medicale anonimizate și foarte diverse, astfel încât algoritmul să recunoască patologii rare fără prejudecăți sistematice.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Aspect	Sinteză
	Adoptare: depășirea scepticismului firesc al comunității medicale față de AI prin proiectarea unui instrument integrat fără dificultăți în programele existente (sistemele PACS), fără a-i obliga pe medici să învețe o platformă nouă.
Posibilitatea de adaptare	Metodele de antrenare a unor modele precise de viziune computerizată și de asigurare a confidențialității datelor la standarde medicale pot fi transferate în alte domenii de diagnostic, precum dermatologia, anatomia patologică sau oftalmologia.

Surse

- Techcelerator – rundă de finanțare de 1 milion de euro: https://techcelerator.co/xvision-gets-e-1-million-in-a-new-round-of-funding-in-2022-it-consolidates-its-presence-in-western-europe-and-aims-for-the-usa/
- Trending Topics – finanțare de 1 milion de euro: https://www.trendingtopics.eu/romanian-medtech-startup-xvision-secures-e1m-in-a-new-funding-round/
- Romania Insider – interviu despre extindere: https://www.romania-insider.com/xvision-expansion-interview-feb-2022

Nalantis — BRGD · Belgia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	2
Organizația parteneră	BRGD
Data cercetării	18/06/2026
Țara de origine	Belgia
Site / Sursă principală	https://www.nalantis.be
Sursă secundară (cercetare documentară)	Alte pagini de pe site-ul Nalantis.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Element	Analiză
Prezentarea problemei	Belgia se confruntă de ani de zile cu dificultăți administrative, deoarece este împărțită în trei regiuni, iar legislația europeană, națională sau locală este uneori greu de interpretat. Nu toate documentele sunt disponibile în format digital, iar găsirea unor informații nu garantează că ele sunt complete. AI poate identifica tipare și poate ajuta prin instrucțiuni, dar, la fel ca motoarele de căutare, îi lipsesc adesea contextul și analiza necesare pentru un răspuns corect. Caracterul de «cutie neagră» al sistemelor AI îngreunează și încrederea organizațiilor în deciziile luate cu ajutorul lor, mai ales în resurse umane și domenii sensibile.
Tipul tehnologiei AI / Soluția oferită	Nalantis oferă o tehnologie hibridă care combină semantica, lingvistica, învățarea automată și învățarea profundă pentru a analiza documente mai precis și a înțelege contextul scris sau vorbit. Metodele sale brevetate nu se limitează la potrivirea cuvintelor, ci înțeleg nuanța unei întrebări pentru a oferi răspunsuri precise. În plus, înțelegerea translingvistică permite

Element	Analiză
	folosirea documentelor în alte limbi fără pierderea contextului. SEMGEM, de exemplu, este o AI creată pentru a reuni documentele UE și a facilita căutarea prin înțelegerea limbajului natural cu ajutorul modelelor lingvistice mari.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Nalantis ajută companiile să adopte o AI mai transparentă și mai demnă de încredere, care reduce problema «cutiei negre» și permite asumarea răspunderii pentru prejudecățile algoritmice. Platforma TAP permite supravegherea umană, deoarece informațiile sunt transparente; fiind multilingve, TAP și SEMGEM adaptează informațiile la limbă, păstrând contextul lingvistic și fidelitatea față de sursă. Trasabilitatea face sursele ușor de găsit și verificat. Prelucrarea limbajului și învățarea automată din TAP ajută și la recrutare: compară un CV cu un post sau îl redirecționează către o altă oportunitate, economisind timpul specialiștilor în resurse umane printr-un sistem de urmărire a întregului proces. Scopul este ca organizațiile de orice dimensiune să simplifice sarcinile care necesită în mod tradițional multă supraveghere umană și să aloce acest timp activităților mai solicitante.
Provocări identificate	**Etice:** fiind o AI de cercetare care depășește modelele actuale, Nalantis poate consuma mai multă energie pentru fiecare interogare.
Posibilitatea de adaptare	Cu instrucțiuni adaptate fiecărui domeniu, modelul și-a dovedit utilitatea în sectorul public din Flandra și Țările de Jos. Organizații academice au încredere în Nalantis, la fel și platforme precum Google, Facebook și TensorFlow, ceea ce susține posibilitatea adaptării sale de la o țară la alta.

Surse

- API pentru dezvoltatori (opiniile clienților): https://www.nalantis.be/en/developer-api
- Pagina motorului SEMGEM: https://www.nalantis.be/en/semgem-usecase
- Pagina blogului: https://www.nalantis.be/en/nalantis-blog
- Soluție de gestionare a talentelor: https://www.nalantis.be/en/enterprise-platform

AI NOW MK — INNOVA LAB Bitola · Macedonia de Nord

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	3
Organizația parteneră	Centrul pentru Inițiative Educaționale și de Dezvoltare INNOVA LAB Bitola
Data cercetării	28/06/2026
Țara de origine	Macedonia de Nord
Site / Sursă principală	https://www.ainow.mk/
Sursă secundară (cercetare documentară)	Institutul AI NOW din Macedonia de Nord — Despre AI NOW MK.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Element	Analiză
Prezentarea problemei	Adoptarea rapidă a AI a creat o cerere tot mai mare pentru soluții de încredere, etice și relevante la nivel local. În Macedonia de Nord, companiile, instituțiile publice, cadrele didactice și cetățenii se confruntă cu un nivel redus de alfabetizare în AI, o înțelegere insuficientă a practicilor etice și lipsa instrumentelor adaptate limbii macedonene și contextului local. Aceste bariere împiedică adoptarea responsabilă și limitează oportunitățile de inovare și transformare digitală.
Tipul tehnologiei AI / Soluția oferită	AI NOW MK aplică prelucrarea limbajului natural (NLP), modelele lingvistice mari (LLM) și principiile AI responsabile pentru a sprijini dezvoltarea și adoptarea AI în Macedonia de Nord. Creează resurse AI în limba macedoneană, promovează utilizarea etică prin cercetare, programe educaționale, ateliere și dialog privind politicile publice și oferă îndrumare practică pentru companii, educatori, antreprenori și instituții publice. Combinând AI avansată cu dezvoltarea capacităților, sprijină adoptarea responsabilă, transparentă și incluzivă în diverse sectoare.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	AI NOW MK promovează adoptarea responsabilă a AI prin combinarea inovării tehnologice cu educația și guvernanța etică. Prin sprijinirea resurselor în limba macedoneană, dezvoltarea competențelor de utilizare a AI și încurajarea unor practici transparente și incluzive, contribuie la un ecosistem de inovare în care oamenii pot avea încredere. Arată cum colaborarea dintre cercetători, educatori, companii și instituții publice poate susține adoptarea responsabilă și poate consolida capacitățile digitale locale.
Provocări identificate	**Tehnice:** dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a modelelor și seturilor de date AI în limba macedoneană, ținând pasul cu progresul rapid. **Educaționale:** creșterea competențelor de utilizare a AI și a conștientizării utilizării responsabile în rândul companiilor, educatorilor, instituțiilor și comunității largi. **De reglementare:** alinierea inițiativelor și recomandărilor la Regulamentul european privind AI, aflat în evoluție, și la alte cadre etice și de reglementare.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Abordarea AI NOW MK privind AI etică, alfabetizarea în AI și resursele în limbile locale poate fi adaptată de alte țări care doresc să consolideze adoptarea responsabilă. Combinarea cercetării, educației, implicării comunității și sprijinului pentru inovare oferă un model transferabil pentru universități, centre de inovare, instituții publice și ecosisteme antreprenoriale.

Surse

- AI NOW MK: https://www.ainow.mk/
- Despre AI NOW MK: https://www.ainow.mk/about

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Programul național al Letoniei pentru AI în școli — Visas Iespējas · Letonia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	4
Organizația parteneră	Visas Iespējas
Data cercetării	19/06/2026
Țara de origine	Letonia
Site / Sursă principală	https://www.izm.gov.lv/en/article/latvia-launches-national-artificial-intelligence-program-schools
Sursă secundară (cercetare documentară)	Platforma pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital; Comisia Europeană — Orientări privind utilizarea etică a AI și a datelor în predare și învățare.

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Element	Analiză
Prezentarea problemei	Școlile, profesorii și tinerii folosesc deja instrumente AI, însă, lăsată la inițiativa fiecăruia, adoptarea lor poate deveni fragmentată, nesigură sau superficială. Provocarea nu este doar să le oferim elevilor acces la AI, ci să ajutăm întregul sistem educațional să o folosească responsabil: cu obiective clare de învățare, profesori pregătiți, conducerea implicată a școlii, protecția datelor, gândire critică și măsuri împotriva dezinformării. Programul național al Letoniei tratează aceasta ca pe o problemă de implementare și urmărește ca până în 2030 elevii, profesorii și conducătorii școlilor să utilizeze AI competent și responsabil, astfel încât AI să sprijine predarea, fără a-i înlocui pe profesori.
Tipul tehnologiei AI / Soluția oferită	Nu este vorba despre un singur produs AI, ci despre un model național de implementare pentru adoptarea responsabilă a AI în educație. Acesta combină: o comunitate națională de experți în AI; o rețea de școli-lider în AI (15 instituții de învățământ general și 5 profesional); activități de formare și schimb de experiență; materiale didactice și metodologice, orientări și o bibliotecă de resurse; revizuirea curriculumului național; și cinci direcții prioritare — alfabetizarea în AI, AI ca instrument de sprijin pentru predare, conducerea digitală, folosirea sigură și etică a AI și infrastructura AI letonă suverană. Tehnologiile pot include AI generativă, asistenți pentru învățare, tehnologii lingvistice și instrumente de creare a conținutului, dar soluția principală este cadrul de guvernanță, formare și utilizare sigură care le însoțește.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Oferă îndrumare practică pentru o provocare comună în antreprenoriat și educație: introducerea AI fără riscuri lăsate necontrolate. Abordarea Letoniei nu se reduce la distribuirea rapidă a unor instrumente, ci îmbină politicile publice, dezvoltarea profesională a profesorilor, conducerea școlilor, garanțiile etice, infrastructura în limba locală și exemplele împărtășite. Le arată tinerilor antreprenori și educatorilor că implementarea

Aspect	Sinteză
	reușită trebuie să pornească de la nevoile reale ale utilizatorilor și de la obiectivele de învățare, nu doar de la tehnologie. Demonstrează pași pentru inovarea responsabilă: testarea în instituții motivate, implicarea experților, elaborarea de orientări, construirea unei biblioteci de resurse, protejarea datelor, combaterea dezinformării și extinderea numai după colectarea opiniilor la nivel local.
Provocări identificate	**Tehnice:** alegerea unor instrumente AI de încredere și potrivite vârstei; actualizarea resurselor; construirea și întreținerea infrastructurii AI în limba letonă; evaluarea calității conținutului generat de AI. **De reglementare și etice:** protejarea datelor minorilor; respectarea RGPD și a viitoarelor cerințe ale Regulamentului privind AI; reducerea prejudecăților și dezinformării; prevenirea dependenței excesive și asigurarea supravegherii umane. **Operaționale:** volumul de lucru și încrederea profesorilor; diferențele de capacitate digitală dintre școli; riscul unei adoptări inegale între urban și rural; dependența de instrumente sau finanțări externe.
Posibilitatea de adaptare	Ridicată. Modelul poate fi adaptat de alte țări, municipalități, organizații de tineret și programe antreprenoriale. Metoda transferabilă: constituirea unui grup de experți, alegerea instituțiilor-pilot și a celor cu rol de lider, formarea educatorilor și mentorilor, pregătirea unor orientări clare pentru utilizarea etică, colectarea de bune practici locale, integrarea alfabetizării în AI în procesul de învățare și evaluarea continuă.

Surse

- Ministerul Educației și Științei din Letonia: https://www.izm.gov.lv/en/article/latvia-launches-national-artificial-intelligence-program-schools
- Platforma pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital: https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/latest/news/latvia-launches-national-artificial-intelligence-program-schools
- Comisia Europeană — orientări etice pentru educatori: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions/plan/ethical-guidelines-for-educators-on-using-artificial-intelligence

Rethic.AI — t2i · Italia

Secțiunea 1 · Informații generale

Câmp	Detalii
Fișa nr.	5
Organizația parteneră	t2i
Data cercetării	25/06/2026
Țara de origine	Italia
Site / Sursă principală	https://rethic.ai/
Sursă secundară (cercetare documentară)	S2E (Solutions2Enterprises) — «Prezentarea Rethic.AI: prima rețea de afaceri din Italia pentru adoptarea etică a AI».

Dacă buna practică se încadrează în categoria: Sfaturi pentru rezolvarea problemelor

Element	Analiză
Prezentarea problemei	Subestimarea costurilor ascunse și a impactului etic al AI. Adoptarea rapidă a AI a făcut ca multe companii să subestimeze efectele etice și costurile ascunse ale tehnologiilor emergente. Organizațiile întâmpină provocări etice și de reglementare complexe și au nevoie de soluții care să asigure transparență, conformitate și sustenabilitate fără a dezavantaja resursele umane.
Tipul tehnologiei AI / Soluția oferită	Agent conversațional pentru evaluarea riscurilor (Regulamentul privind AI). Rețeaua pune la dispoziție pe site instrumentul «AI Act Risk Navigator», un agent conversațional (chatbot) cu care companiile pot interacționa direct pentru a obține o evaluare preliminară a nivelului de risc al soluțiilor lor AI și pentru a verifica respectarea cerințelor Regulamentului european privind AI.

Secțiunea 2 · Evaluare și concluzii principale

Aspect	Sinteză
De ce este o «bună practică»?	Rethic.AI abordează costurile etice ascunse și efectele cognitive ale AI. Printr-o abordare strict centrată pe om («AI care lucrează cu tine, nu asupra ta»), opusă modelelor care ridică îngrijorări, și printr-un chatbot interactiv (AI Act Risk Navigator), oferă organizațiilor o cale practică pentru transparență și conformitate.
Provocări identificate	**De reglementare:** înțelegerea cerințelor complexe de conformitate și sprijinirea companiilor în verificarea soluțiilor lor AI în raport cu criteriile specifice ale Regulamentului european privind AI. **Etice:** contracararea modelelor AI care ridică îngrijorări și abordarea efectelor etice ascunse și cognitive ale tehnologiilor emergente, fără a dezavantaja capitalul uman. **Tehnice:** proiectarea unui agent conversațional eficient, capabil să ofere direct evaluări preliminare corecte ale riscurilor.
Posibilitatea de adaptare	Foarte ridicată. Instrumentele automate de evaluare a riscurilor și asigurarea conformității etice nu depind de sector și pot fi folosite în orice industrie care implementează soluții AI, precum și în orice regiune care se adaptează reglementărilor moderne privind AI.

Surse

- Rethic.AI: https://rethic.ai/
- S2E — Prezentarea Rethic.AI: https://solutions2enterprises.com/en/introducing-rethic-ai-italys-first-business-network-for-ethical-ai-adoption/